

เนื้อหา ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์

Content, Belief and Interaction of Thai Yantra Tattoo Artist Community in Online World.

อภิวัฒน์ สุธรรมดี* เนตรชนก ศรีจาด** และ จารุวรรณ จันทา***

Apiwat Suthamdee*, Netchanok Srijad** and Jaruwat Junta***

* ** *** คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

Faculty of humanities and social sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University

Corresponding Author: Apiwat Suthamdee

อีเมล: Apiwat.su@bsru.ac.th

บทความวิจัย

วันที่รับบทความ: 20 มิถุนายน 2567 วันที่แก้ไขบทความ: 23 กรกฎาคม 2567 วันที่ตอบรับบทความ: 1 สิงหาคม 2567

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาเนื้อหาและความเชื่อเกี่ยวกับการสักยันต์ 2) วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์ โดยเก็บข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2564 -2565 จากกลุ่มคนสักยันต์ในเฟซบุ๊กจำนวน 4 เพจ กรอบแนวคิดหลักในการวิจัยคือ แนวคิดวัฒนธรรมประชานิยม

ผลการศึกษาด้านเนื้อหาพบว่า เนื้อหาที่ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์ติดต่อสื่อสารกันมีหลายประการ ที่โดดเด่น เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับลายสักและความหมาย เนื้อหาเกี่ยวกับการขอคำแนะนำการสักยันต์ เนื้อหาที่เป็นการแบ่งปันลายสักของตนเองกับเพื่อนสมาชิก และเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงไมตรีจิตระหว่างสมาชิกในกลุ่มสักยันต์ ด้านความเชื่อ พบประเด็นสำคัญ ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับการประพาดดินของผู้สักยันต์ ความเชื่อเกี่ยวกับอำนาจของการสักยันต์ และความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการไหว้ครูสักยันต์

ด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม พบว่า โครงสร้างของชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์จำแนกได้ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือผู้ดูแลเพจ กลุ่มที่ 2 คือ สมาชิกในกลุ่ม ประกอบด้วย อาจารย์หรือผู้เชี่ยวชาญการสักยันต์ และผู้ที่ชื่นชอบการสักยันต์ ทั้งนี้ แต่ละกลุ่มจะกำหนดกฎ กติกา มารยาท ของการอยู่ร่วมกัน เช่น การห้ามโพสต์ข้อความที่เป็นการคุกคามทางเพศแก่สมาชิกที่เป็นผู้หญิง เป็นต้น ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์เหล่านี้มีปฏิสัมพันธ์กันหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ อาจารย์-ลูกศิษย์ ผู้ชาย-ผู้ซื้อ ผู้ให้คำปรึกษา-ผู้ปรึกษาผู้เล่า-ผู้ฟัง รวมถึงปฏิสัมพันธ์ที่แสดงถึงการเป็นเพื่อน/มิตรที่คอยให้กำลังใจ สนับสนุน และปรารถนาดีต่อกัน

โลกออนไลน์ซึ่งเป็น “พื้นที่เสมือน” ทำให้ผู้รักการสักยันต์ซึ่งอยู่ต่างสถานที่ได้มาพบกัน ชุมชนแห่งนี้จึงเป็น “คลังข้อมูล” การสักยันต์ที่โดดเด่นเพราะข้อมูลทันสมัยและมีพลวัต กรณีดังกล่าวสะท้อนว่า โลกออนไลน์ (อินเทอร์เน็ต) มีบทบาทสำคัญต่อการถ่ายทอดวัฒนธรรมการสักยันต์ของไทย อีกทั้งยังเป็นพื้นที่ให้กลุ่มคนรักการสักยันต์ได้แสดงอัตลักษณ์ของตนด้วย

คำสำคัญ: เนื้อหา, การสักยันต์, ปฏิสัมพันธ์, ชุมชนออนไลน์

Abstract

This research aims to 1) study the content and belief of Yantra tattooing, 2) analyze the interaction of yantra tattooing artist community in online world by collecting data during year 2021 – 2022 from 4 pages of Yantra tattoo artists of Facebook. The main conceptual framework of the research is popular culture concept.

The study result of the content was found that there are several outstanding contents whom online tattoo artists communicated such as the concept of tattoos and meaning, yantra tattooing advice, sharing their own tattoos with members and expressing goodwill to members in Yantra tattooing group. About belief, the main point was found that there are beliefs about conduct of Yantra tattoo artists, power of Yantra tattooing and Yantra tattooing Wai Khru rite.

The study of social interaction was found that the structure of the Yantra tattoo artist community could be sorted in to two groups. The first group is administrator of the page. The second group is the group member including Yantra tattooing teachers or specialists and people who are interested in Yantra tattooing. Each group will set rules, regulations, and etiquettes of coexistence such as prohibiting sexual harassment content to female members etc. These online Yantra tattoo artist communities include several interactions, e.g., teacher – student, vendor – buyer, advisor – advisee, teller – listener including the interaction of friends/fellows who always encourage, support, and wish well to one another.

Online world as “virtual space” has brought Yantra tattooing lovers from all over the place to met one another. Therefore, this community is the outstanding “data bank” of Yantra tattooing as the data is up-to-date and dynamic. It reflects that the online world (internet) plays an important role of transferring the Yantra tattooing culture. It is also the space for Yantra tattooing lovers to express their identities.

Keywords: Content, Yantra tattooing, Interaction, Online Community

บทนำ

การสักเป็นวัฒนธรรมอย่างหนึ่งที่ดำรงอยู่ในวัฒนธรรมไทยมาอย่างยาวนาน พุนทรัพย์ โพธิ์พันธ์ (2549: 25-26) ได้ให้รายละเอียดว่า หลักฐานลายลักษณ์เก่าแก่ที่บันทึกเกี่ยวกับการสักในประเทศไทยไว้คือ มังรายศาสตร์ และขุนช้างขุนแผน ทั้งนี้ การสักในวัฒนธรรมไทยจำแนกได้ 2 แบบ ได้แก่ การสักเพื่อวัตถุประสงค์การปกครอง และการสักเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะตน ซึ่งการสักแบบหลังนี้เป็นที่นิยมในหมู่ประชาชนทางภาคกลาง อีสานและเหนือ เป็นการสักลงยันต์คาถาอาคม และการสักเมตตามหานิยมเพื่อป้องกันอันตรายจากสัตว์ร้าย หรือกรณีเกิดศึกสงครามจะมีการสักโดยใช้อักขระขอม สัตว์หิมพานต์และลวดลายต่าง ๆ ประกอบกัน การสักยันต์ในบริบทปัจจุบันน่าจะวิวัฒนาการมาจากวัฒนธรรมการสักเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะตน

การสักยันต์ได้รับการสืบทอดเรื่อยมาในบริบทสังคมไทย ดังจะเห็นว่า ปัจจุบันสามารถพบเห็นร้านสักยันต์ได้ทั่วไปในศูนย์การค้า ตลาดกลางคืน ริมนอน ย่านการท่องเที่ยว ฯลฯ นรุตม์ชัย บุณนาค ได้ให้

สัมภาษณ์กับไทยพีบีเอส เมื่อ พ.ศ. 2566 ว่า ในประเทศไทยน่าจะมีร้านสักร้อยประมาณ 100,000 ร้าน (ไทยพีบีเอส, 2566) จำนวนร้านสักร้างตันสะท้อนถึงค่านิยมในการสักของคนไทยรุ่นใหม่ที่มีการสักกลายเป็น “วัฒนธรรมประชานิยม” คือ เป็นวัฒนธรรมใกล้ตัว จับต้องง่าย เป็นเรื่องธรรมดา ๆ ที่พบเห็นได้ทั่วไป โดยมีดารานักร้องทั้งไทยและเทศเป็นต้นแบบ ตัวอย่างดารานักร้องไทยที่มีรอยสัก เช่น พลอย เฌอมาลย์ ดา เอ็นโดรฟิน โดม ปกรณ์ ลัม ฮาโมไท ฯลฯ ส่วนดารานักร้องต่างประเทศที่มาสักที่ไทย ได้แก่ แอนเจลินา โจลี (Angelina Jolie) แบริด พิตต์ (Brad Pitt) เอ็ด ชีแรน (Ed Sheeran) ฯลฯ เรื่องราวการสักยัคนต์ของบุคคลเหล่านี้สามารถพบเห็นและสืบค้นได้อย่างง่ายดายในอินเทอร์เน็ต

จากการสืบค้นเนื้อหา (Content) เกี่ยวกับการสักในอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยพบบทความ เรื่องเล่าจำนวนมากที่นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับการสักยัคนต์ รวมถึงคลิปในยูทูปที่ให้ความรู้ คำแนะนำ สัมภาษณ์อาจารย์สักยัคนต์ รวมไปถึงการสาธิตการสักยัคนต์ คลิปเหล่านี้มีทั้งที่เป็นสารคดีและเรื่องเล่าของยูทูปเบอร์ ที่น่าสนใจเป็นพิเศษคือ เพจเฟซบุ๊กที่เป็นแหล่งรวมคนชื่นชอบการสัก จากการเก็บข้อมูลเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่า เพจเฟซบุ๊กเกี่ยวกับการสักได้รับความนิยมมาก บางเพจ เช่น “สุดยอดลายยัคนต์ 108” มีสมาชิกถึง 300,000 คน แต่ละวันมีผู้โพสต์เนื้อหาเกี่ยวกับการสักยัคนต์มากกว่า 10 โพสต์ ครอบคลุมหลากหลายเรื่องราวเกี่ยวกับการสักยัคนต์ ผู้วิจัยจึงมีสมมติฐานว่า เพจเฟซบุ๊กเกี่ยวกับการสักเหล่านี้ น่าจะเป็นช่องทางสำคัญหนึ่งที่กลุ่มผู้รักการสักยัคนต์ใช้ติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และมีปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวให้ชัดขึ้น ช่องทางในโลกออนไลน์ที่เป็นโลกเสมือนนี้ น่าจะเป็นช่องทางสำคัญหนึ่งในการสืบทอดวัฒนธรรมการสักยัคนต์ของไทยในบริบทสมัยใหม่

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการสักยัคนต์ที่ผ่านมา มักศึกษาในมิติประวัติศาสตร์ นิเทศศาสตร์ มานุษยวิทยา คติชน เช่น งานของ สุธิดา แซ่อึ้ง (2558) วรรณนิภา ขวนชม (2553) กฤษฎา พรหมเวศ และปรัชญา ชุ่มนาเสียว (2567) Liu Qin (2565) แต่ยังไม่ปรากฏงานที่ศึกษาการสักยัคนต์ผ่านสื่อใหม่ในวัฒนธรรมประชานิยม ทั้งที่ในบริบทปัจจุบันสื่อวัฒนธรรมประชานิยม เช่น สื่อสังคมออนไลน์ สื่ออินเทอร์เน็ต ฯลฯ ทำหน้าที่เป็นเครือข่ายที่สำคัญในการเชื่อมร้อยกลุ่มคนที่นิยม ชื่นชอบ หรือมีอัตลักษณ์บางอย่างคล้ายกันเข้าหากัน หากพิจารณาจำเพาะที่การสักยัคนต์ เพจสักยัคนต์ที่มีสมาชิกกว่า 100,000 คน ถือว่าเป็นชุมชนออนไลน์ขนาดใหญ่ที่น่าสนใจยิ่ง วัฒนธรรมประชานิยมเกี่ยวข้องกับการสักทั้งในแง่ วัฒนธรรมประชานิยมสร้างกระแส การสักทำให้การสักเป็นที่ชื่นชอบในคนรุ่นใหม่โดยส่วนหนึ่งมีดารานักแสดงเป็นต้นแบบ นอกจากนี้ สื่อวัฒนธรรมประชานิยมยังเป็นช่องทางสำคัญที่คนเหล่านี้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับการสัก รวมถึงใช้ติดต่อสื่อสารรวมกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการสัก งานวิจัยนี้จึงอาจช่วยเติมเต็มช่องว่าง สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการดำรงอยู่และการสืบทอดการสักยัคนต์ในบริบทไทยสมัยใหม่ ผู้วิจัยจึงจะศึกษาชุมชนคนสักยัคนต์ในโลกออนไลน์ในบริบทประเทศไทยโดยใช้กรอบแนวคิดวัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาเนื้อหาและความเชื่อเกี่ยวกับการสักยัคนต์ที่ปรากฏในชุมชนออนไลน์
2. เพื่อวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนสักยัคนต์ในโลกออนไลน์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วัฒนธรรมประชานิยม (Popular Culture) หมายถึงพื้นที่ทางวัฒนธรรมในชีวิตประจำวันที่ผู้คนสร้าง แลกเปลี่ยน และผลิตซ้ำความหมาย จินตนาการ และประสบการณ์ในชีวิต โดยมีสื่อมวลชน ตลาด และสินค้าบริการต่าง ๆ เป็นสื่อกลาง (พัฒนา กิตติอาษา, 2546: 28) ลักษณะของวัฒนธรรมประชานิยม คือสมัยใหม่ เข้าถึงง่าย เป็นที่รู้จักกว้างขวาง คนส่วนใหญ่ชื่นชอบ ง่าย ๆ ไม่เป็นพิธีรีตอง และเน้นคุณค่าการใช้งานใน

ชีวิตประจำวัน วัฒนธรรมประชานิยมเป็นวัฒนธรรมของ “คนเมือง” หรือ “ชนชั้นกลาง” ที่แทรกตัวและลบเลือนเส้นแบ่งระหว่างวัฒนธรรมชั้นสูงและวัฒนธรรมพื้นบ้าน (อภิวัฒน์ สุธรรมดี, 2563: 26) ทั้งนี้ วัฒนธรรมประชานิยมเป็นพื้นที่ที่แสดงตัวตนและอัตลักษณ์ของมวลชน เป็นเครื่องมือในการสร้างความหมายให้แก่ตัวตนของคนกลุ่มใหม่ เป็นสิ่งสะท้อนตัวตนและวิถีชีวิตยุคใหม่ และเป็นพื้นที่ของการสร้าง สื่อ และถ่ายทอดอุดมการณ์บางอย่างอันอาจเป็นการครอบงำทางวัฒนธรรม และอาจนำไปสู่การสร้างมายาคติทางวัฒนธรรม

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดวัฒนธรรมประชานิยม ด้านวัฒนธรรมประชานิยมเป็นพื้นที่ที่แสดงตัวตนและอัตลักษณ์มวลชน เป็นสิ่งสะท้อนตัวตนและวิถีชีวิตยุคใหม่ และเป็นพื้นที่ของการสร้าง สื่อ และถ่ายทอดวัฒนธรรมไปเป็นกรอบหลักในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ศึกษาเอกสารและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการสักยันต์และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากนั้น คัดเลือกกลุ่มข้อมูลที่เป็นตัวบทในการวิจัย คือกลุ่มและเพจเฟซบุ๊กเกี่ยวกับการสักยันต์ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกคือ 1) เป็นกลุ่มคนสักยันต์ออนไลน์ที่มีมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป 2) มีสมาชิกในกลุ่มอย่างน้อยหนึ่งหมื่นคน 3) มีการโพสต์เนื้อหาอย่างน้อยวันละ 10 โพสต์ โดยเกณฑ์ดังกล่าว ได้ตัวบทในการศึกษาวิเคราะห์ 4 กลุ่ม/เพจ คือ กลุ่มสุดยอดลายยันต์ 108 กลุ่มสืบสานตำนานสักยันต์ไทย กลุ่มคนรักลายสักยันต์ และเพจอาจารย์เจสักยันต์ – Ajarn Jay วิธีการเก็บข้อมูล ได้แก่ เก็บเนื้อหาและรายละเอียดที่สมาชิกในกลุ่มโพสต์ พูดคุย แลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล ความคิดเห็นและทัศนคติระหว่างกัน รวมถึงสังเกตปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม โดยเก็บข้อมูลในปี พ.ศ. 2565 จากนั้นใช้เครื่องมือวิจัย ได้แก่ การจำแนกลักษณะของข้อมูล การจัดกลุ่มข้อมูล ตามลักษณะของเนื้อหา (Content) และความเชื่อ ส่วนเครื่องมือในการหาปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่ม ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อความ เนื้อหา และลักษณะความสัมพันธ์โดยเทียบเคียงกับปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ในบริบทจริง จากนั้น นำแนวคิดวัฒนธรรมประชานิยมมาวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม แล้วเรียบเรียง สรุปผลการวิจัย ทั้งนี้ผู้วิจัยตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยการสอบทาน เปรียบเทียบกับงานวิจัยในแนวเดียวกัน รวมถึงเอกสารวิชาการที่เขียนโดยปราชญ์ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

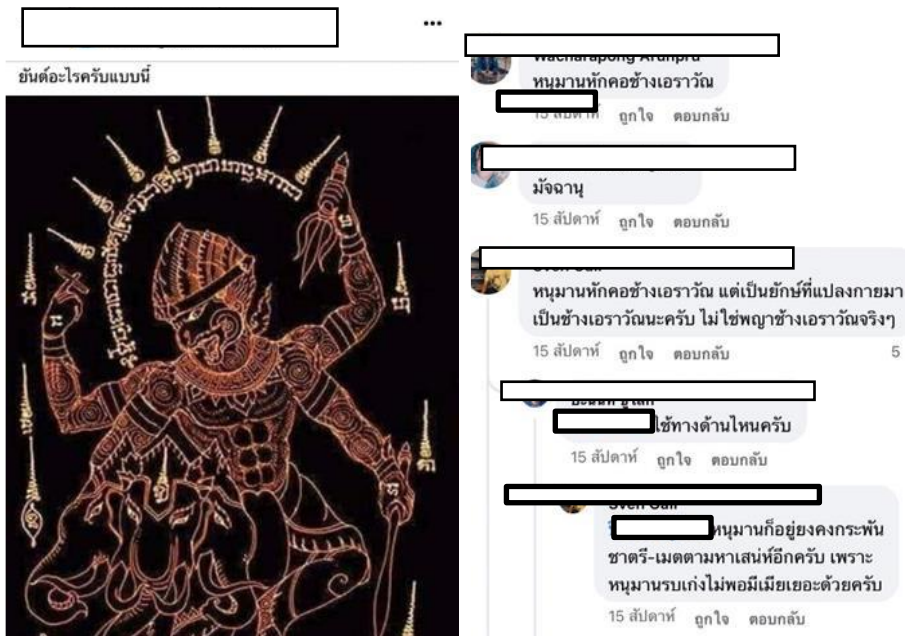
ผลการวิจัย

ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดดังนี้

เนื้อหาเกี่ยวกับการสักยันต์ที่ปรากฏในชุมชนออนไลน์ มี 4 ประเด็น ใหญ่ ๆ ดังนี้

1. เนื้อหาเกี่ยวกับลายสักและความหมาย

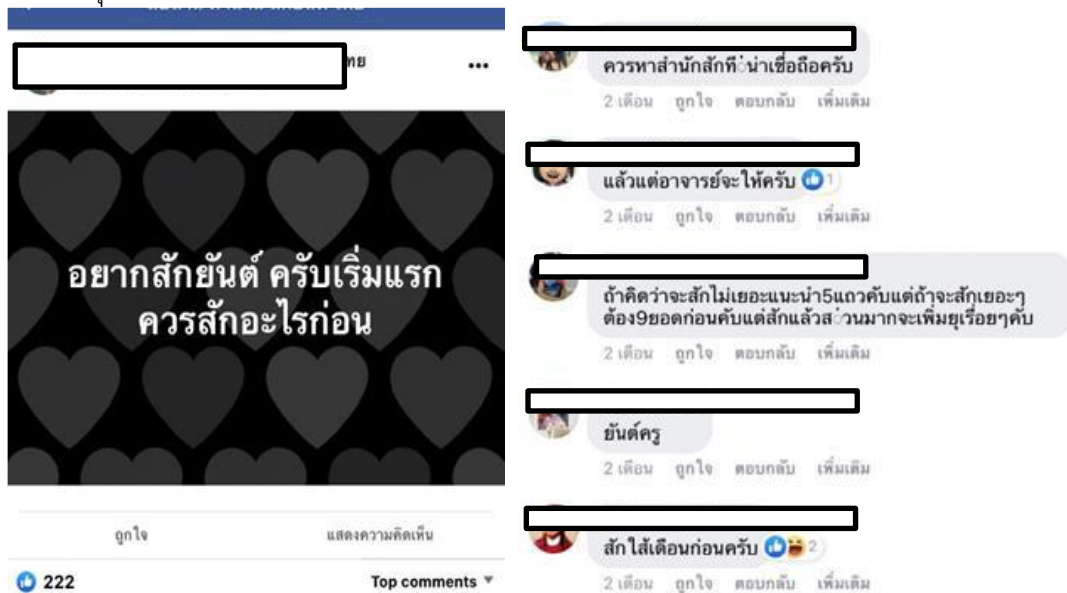
ลายสักยันต์ในวัฒนธรรมไทยมักสัมพันธ์กับความเชื่อ กล่าวคือ ครูอาจารย์ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่อ ๆ กันมา และเป็นที่ยอมรับในหมู่ผู้ที่รักการสักยันต์ว่า ลายสักแต่ละรูปแบบมีความหมายหรือมีอานุภาพต่างกัน เช่น ผิวผ่อง กันทรพิทักษ์ (2535: 54) อธิบายว่า การสักลงยันต์หรือลงอาคม เป็นการสักเพื่ออยู่อย่างคงกระพัน เชื่อกันว่าเมื่อสักแล้วอาวุธไม่สามารถทำร้ายได้ เช่น ปืนยิงไม่ออก ฟันแทงไม่เข้า เวลาสักอาจสักเป็นรูปแล้วลงอักขระ หรือสักเฉพาะยันต์ ลายเหล่านี้ได้แก่ หนุมานออกศึก เสือแผ่น พรหมสีหน้า เป็นต้น การสักแบบนี้จึงเหมาะกับตำรวจ ทหาร หรือผู้ที่ประกอบอาชีพซึ่งมีความเสี่ยงจะถูกทำร้าย ในชุมชนออนไลน์ปรากฏคำถามเกี่ยวกับลายสักและความหมายจำนวนมาก ผู้วิจัยพบว่า ทุก ๆ โพสต์ที่มีผู้โพสต์ถามประเด็นนี้ จะมีผู้เข้ามาตอบให้ความรู้ หรืออธิบายด้วยความเต็มใจ ในแง่นี้ พื้นที่ชุมชนออนไลน์นี้จึงทำหน้าที่เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ และทำหน้าที่สืบทอดทั้งรูปลักษณ์ ความหมายของลายสักยันต์ไปสู่คนรุ่นใหม่ ดังตัวอย่างโพสต์ ดังนี้

ภาพที่ 1-2 การโพสต์สอบถามเกี่ยวกับลายสักยันต์และการอธิบายความหมายของผู้รู้

2. เนื้อหาเกี่ยวกับการขอคำแนะนำการสักยันต์

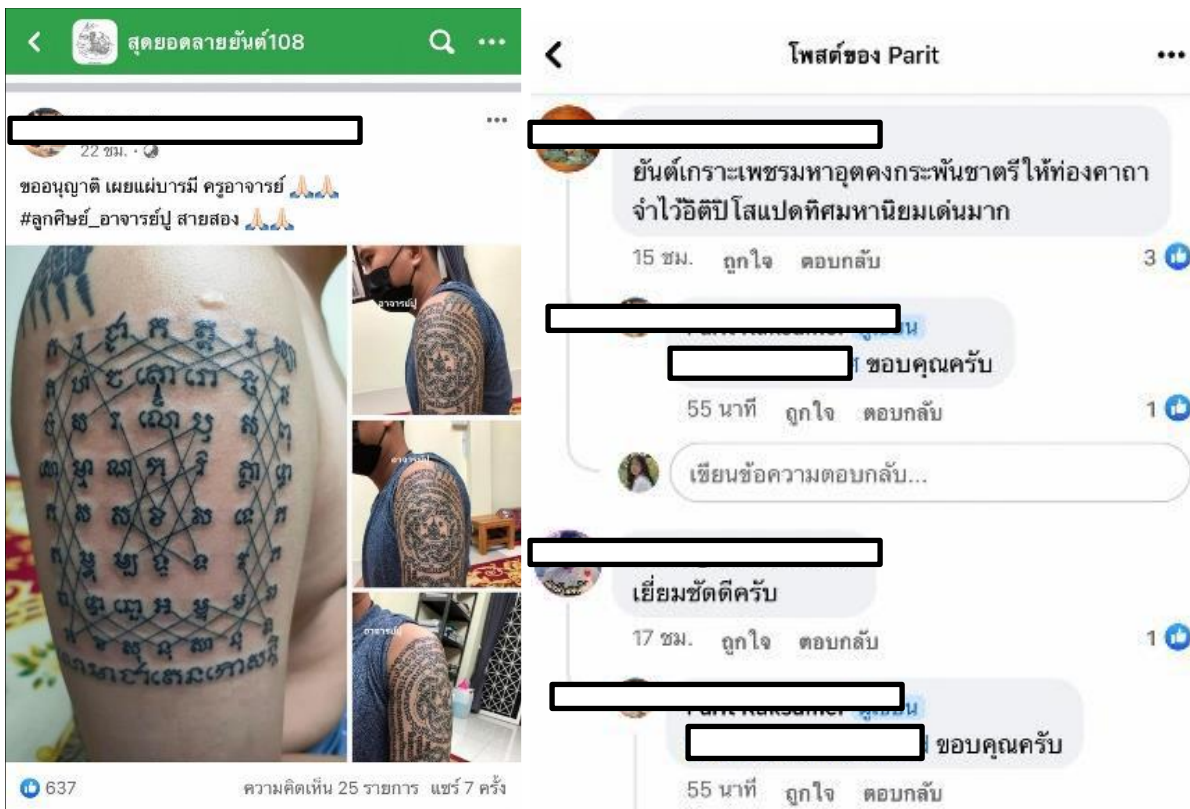
การขอคำแนะนำการสักยันต์เป็นการสอบถาม ปรีกษาหาหรือระหว่างสมาชิกในกลุ่มครอบครัวตั้งแต่ผู้ที่เพิ่งเริ่มต้นสนใจการสัก แต่ไม่รู้จะสักอะไรก่อนดี ผู้ที่สักอยู่แล้วและสนใจสักเพิ่ม แต่ไม่แน่ใจว่าจะลงลายอะไรเพิ่มเติม ผลกระทบที่เกิดจากการสักยันต์ ไปจนถึง คำถามเกี่ยวกับสำนักและอาจารย์สักยันต์ว่าในพื้นที่นั้น ๆ มีที่ไหนบ้าง และแต่ละที่นำเสนออย่างไร คำตอบที่ได้อาจเป็นไปได้หลากหลาย นานาพรรณณะจากสมาชิกที่มีประสบการณ์ และบางคนอาจเป็นอาจารย์สักยันต์เอง ชุมชนออนไลน์ของผู้รักการสักจึงเป็นพื้นที่ที่เปิดขนาดใหญ่ เป็นพื้นที่สาธารณะให้ผู้ที่มีสนใจในสิ่งเดียวกันได้ถาม-ตอบ แลกเปลี่ยนข้อมูล หรือมีปฏิสัมพันธ์กัน ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของข้อมูลที่ได้จากชุมชนสักยันต์ออนไลน์คือ เนื้อหาข้อมูลมีความเป็นปัจจุบัน เพราะการสื่อสารนั้นเกิดขึ้นในบริบทเสมือนจริง

ภาพที่ 3-4 การโพสต์ขอคำแนะนำการสักยันต์จากผู้เพิ่งเริ่มเข้าวงการสักยันต์

3. เนื้อหาที่เป็นการแบ่งปันลายสักของตนเองกับเพื่อนสมาชิก

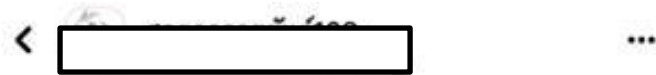
การแบ่งปันลายสักของตนเองอาจเป็นไปได้ในลักษณะที่บุคคลหนึ่งได้ไปสักยันต์มาแล้ว ต้องการแบ่งปัน โชว์ ลวดลายสักเพื่อให้เห็นถึงฝีมือของครูอาจารย์ หรืออาจเป็นไปได้ในลักษณะที่สมาชิกคนหนึ่งสนใจลายสักแบบหนึ่ง แล้วต้องการจะเห็นลวดลายสักนั้น ๆ จากสมาชิกที่ได้สักมาจริง ๆ กรณีแรก จะมีผู้มาแสดงความคิดเห็นในแนวชื่นชม ให้ความคิดเห็น รวมถึงให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อปฏิบัติของผู้ได้สักลายนั้น ๆ มา ส่วนกรณีหลัง ก็จะมีสมาชิกถ่ายรูปรอยสักของตนเองส่งมาให้ดูอย่างเต็มที่ ในบริบทชีวิตจริง แม้ผู้ที่สักยันต์จะภาคภูมิใจในรอยสักของตนเอง แต่ก็ไม่ใช่ว่าเรื่องปรกติที่จะเปิดเสื้อโชว์รอยสักให้คนที่ไม่รู้จักดู แต่ในบริบทของชุมชนสักยันต์ออนไลน์นั้น อาจมีความแตกต่างไป เพราะสมาชิกกลุ่ม (ซึ่งเข้ามาสู่กลุ่มด้วยความอิสระและเต็มที่) ต่างเป็นผู้ที่ชื่นชอบในสิ่งเดียวกัน ด้วยการที่เป็นพื้นที่เฉพาะกลุ่ม ผู้สักยันต์จึงกล้าเปิดเผยเรื่องราวและอัตลักษณ์ของตน

ภาพที่ 5-6 การโพสต์แบ่งปันลายสักตนเองกับเพื่อนสมาชิกในกลุ่ม

4. เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงไมตรีจิตระหว่างสมาชิกในกลุ่มสักยันต์

เช่นเดียวกับการดำเนินชีวิตจริง ที่ผู้คนในสังคมจะทักทาย พูดคุยสัพเพเหระ แสดงความห่วงใย ความปรารถนาดีแก่กัน ทั้งนี้ก็เพื่อความสัมพันธ์และมิตรภาพดำเนินไปในทางที่ควร ในชุมชนสักยันต์ออนไลน์ก็มีการโพสต์เนื้อหาดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นการแสดงไมตรีจิตตามเทศกาล เช่น วันปีใหม่ วันสงกรานต์ ในโอกาสพิเศษ เช่น ผู้โพสต์ได้ไปเข้าร่วมครอบครูสักยันต์ จึงปรารถนาที่จะส่งความปรารถนาดีที่เป็นมงคลมายังสมาชิก นอกจากนี้ ยังมีการแสดงไมตรีจิตในโอกาสทั่วไป เช่น การทักทายประจำวัน เนื่องจากผู้คนในกลุ่มมีลักษณะร่วมคือ ชื่นชอบการสักยันต์ การแสดงไมตรีจิตจึงอาจมีลักษณะเฉพาะ คือการอ้างถึงอำนาจ บารมี อานุภาพของยันต์ ครูอาจารย์ผู้สักยันต์ รวมถึงการกล่าวถึงคติธรรม คติพจน์ คำคม ที่ผู้สักยันต์พึงกระทำและยึดเป็นแนวทาง

จะสายไหนล้วนแต่สอน ให้ลูกศิษย์ทุกคนกระทำความดี อ่อนน้อม ถ่อมตน หมั่นสวดมนต์ภาวนา เท็ดทูลเซ็ดชุกรามมีครูบาอาจารย์ ชีวิตนี้มีแต่ความสุขความเจริญแน่นอน ขอให้ศิษย์มีครูทุกคนจงมี แต่ความสุขความเจริญเฮงๆรวยๆ 🙏🙏🙏

ภาพที่ 7 การโพสต์แสดงความปรารถนาดีและไม่ตรีจิตแก่กัน

จากที่นำเสนอข้างต้น จะเห็นว่า เนื้อหาเกี่ยวกับการสักยันต์ที่ปรากฏในชุมชนออนไลน์ ส่วนหนึ่งเป็นการสืบทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการสักยันต์ เช่น ลายสักยันต์ ความหมาย อานุภาพ สำนักสักยันต์ อาจารย์สักยันต์ ฯลฯ อีกส่วนหนึ่งเป็นการไขข้อสงสัย ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสักยันต์ พร้อมกับการแสดงอัตลักษณ์เชิงประจักษ์คือรอยสักของตน นอกจากนี้ ด้วยชุมชนสักยันต์ออนไลน์เป็นชุมชนแบบหนึ่ง (ชุมชนในจินตนาการ) ผู้คนในชุมชนจึงมีปฏิสัมพันธ์กัน ในลักษณะการแสดงไมตรีจิต และความปรารถนาดีแก่กัน โดยอ้างอิงถึงบารมีครูบาอาจารย์ที่ชุมชนสักยันต์เคารพนับถือ สื่อว่า ผู้คนในชุมชนคนสักยันต์เป็นผู้ที่ปฏิบัติตนอยู่ในกรอบศีลธรรมจรรยา ไม่ละเมิดกฎของสังคมและคำสั่งสอนของครูอาจารย์ (ซึ่งก็คืออำนาจศักดิ์สิทธิ์ที่มีบารมีปกป้องคุ้มครองรักษาผู้สักยันต์)

ความเชื่อเกี่ยวกับการสักยันต์ที่ปรากฏในชุมชนออนไลน์ มี 3 ประเด็น ดังนี้

1. ความเชื่อเกี่ยวกับการประพาดดินของผู้สักยันต์

การสักยันต์เปรียบเสมือนการรับสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้เข้ามาสถิตอยู่ในกาย ผู้ที่สักยันต์จึงต้องประพาดดินให้ถูกต้องตามทำนองคลองธรรม ต้องระมัดระวังความคิดและการกระทำของตนเอง ตัวอย่างแนวทางการประพาดดินปฏิบัติของผู้ที่สักยันต์ ได้แก่ ห้ามผิดลูกผิดเมียคนอื่น ห้ามด่าพ่อแม่ เชื้อฟังนับถือครูอาจารย์ ห้ามไม่ให้ลบหลู่ใคร ห้ามยุ่งกับสิ่งเสพติดและผิดกฎหมาย ฯลฯ นอกจากนี้ยังมีข้อห้ามเฉพาะอื่น ๆ เช่น ห้ามกินมะเฟืองเพราะจะล้างว่านคาถา ห้ามไม่ให้ลอดไม้ค้ำกล้วยและสะพานหัวเดียว ห้ามกินสัตว์เลื้อยคลาน สุนัข อาหารในงานศพ และของเหลือจากคนอื่น เป็นต้น ประเด็นที่น่าสนใจคือ แนวทางในการประพาดดินปฏิบัติของผู้สักยันต์ ไม่ว่าจะ ห้ามผิดลูกผิดเมียคนอื่น ห้ามด่าพ่อแม่ เชื้อฟังนับถือครูอาจารย์

ห้ามไม่ให้ลบลูใคร ห้ามยุ่งกับสิ่งเสพติดและผิดกฎหมาย ล้วนสะท้อนว่า ผู้รักการสักยันต์เป็นพลเมืองดีที่ประพฤติตนอยู่ในกรอบที่ติงามของสังคม มิได้เป็นนักเลง คนคุก และผู้ค้ายาเสพติด หรือผู้ที่ทำผิดกฎหมาย เป็นภัยต่อสังคมดังที่ผู้คนส่วนหนึ่งในสังคมไทยคิดและเข้าใจ

...

การสักยันต์ น่าจะข้อห้ามเหมือนกันหมดนะครับ

- คือ 1.ห้ามตาพ่อ/แม่
- 2.ห้ามติดลูกเมีย ผู้อื่น
- 3.ห้ามลอดใต้ไม้ค้ำกล้วย หรือ สะพานหัวเดียว
- 4.ห้ามกินมะเฟือง เพราะ จะล้างวานดาธา
- 5.ห้ามยุ่งกับสิ่งเสพติดและสิ่งผิดกฎหมาย

สักแล้วถือของนะครับ ผมอยุ่แคม.5ยังถือของใต้ เลย

ถ้าเราคิดว่า สักแล้วถือไม่ได้ ก็ อยาไปสักให้เสีย หน้ง ครับ(หลวงพ่อบานว่าไว้)

ภาพที่ 8 ความเชื่อเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติของผู้สักยันต์

2. ความเชื่อเกี่ยวกับอานูภาพของการสักยันต์

ผู้ที่สักยันต์เชื่อว่าการสักยันต์มีอานูภาพในด้านต่าง ๆ เช่น ให้อโชค แคล้วคลาด ปลอดภัย อยู่ยงคงกระพัน เมตตามหานิยม และพ้นจากอันตรายต่าง ๆ โดยเชื่อว่าลายสักยันต์แต่ละชนิดให้คุณที่ต่างกัน อานูภาพเหล่านี้มิได้เกิดจากลายสักเพียงอย่างเดียว แต่เกิดจากบารมีของครูที่ผู้สักยันต์จะต้องเลือกสรร ฝากตัวเป็นศิษย์ เคารพนับถือ รวมถึงปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ของแต่ละสำนักด้วย ในชุมชนคนสักยันต์ออนไลน์ปรากฏเรื่องเล่าต่าง ๆ ที่สื่อถึงอานูภาพของการสักยันต์ เช่น สมาชิกคนหนึ่งเล่าว่าตนได้ขับรถมอเตอร์ไซด์ด้วยความเร็ว 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง รถเสียหลักล้ม ร่างไกลไปกว่า 100 เมตรแล้วอัดกับเสาไฟฟ้า แต่รอดมาได้ เชื่อว่าเพราะสักยันต์เก่ายอด น่าสนใจว่าอานูภาพของยันต์ต่าง ๆ เช่น คงกระพันชาตรี (ยันต์มหาอุด) การะเวก (เมตตามหานิยม) ช้างเอราวัณ (อำนาจ แคล้วคลาด) ท้าวเวสสุวรรณ (กันภูตผีปีศาจ และคุณไสย) ฯลฯ ล้วนเกี่ยวข้องกับเรื่องโลกียะสุข ในแง่หนึ่ง อานูภาพของการสักยันต์จึงสัมพันธ์กับความปรารถนาที่จะได้รับการเติมเต็มในเรื่องทางโลก

ยันต์สังวาลย์เสมือนเสื้อเกราะที่มองไม่เห็น

ในสมัย โบราณที่การสงครามยัง ใช้ดาบหอกธนู รบ กันนั้น แม่ทัพนายกองมักจะมีเสื้อเกราะเป็นลักษณะคล้องรอบคอทำจากหนัง เพื่อป้องกันการฟันสะพายแล่งจากดาบและง้าว

ยันต์สังวาลย์จะมีรูปร่างลักษณะคล้ายกับเกราะซึ่งนักรบสมัย โบราณนิยมสักกันมาก เชื่อว่าป้องกันคมหอกคมดาบได้ขังตติงัก และยังสามารถเคลื่อนไหวได้คล้องตัวไม่ต้องแบกเกราะเป็นภาระหนักๆ

แม้วันนี้บรรพบุรุษผู้เสียสละจะจากไปนานแล้วแต่ว่าลูกหลาน ไทยยังคงรักษามรดกของท่านต่อไป

ภาพที่ 9-10 ความเชื่อเกี่ยวกับอานุภาพของยันต์สังวาลในการคุ้มครองป้องกันศัตรู

3. ความเชื่อเกี่ยวกับพิธีกรรมการไหว้ครูสักยันต์

ด้วยความศักดิ์สิทธิ์ของการสักยันต์เชื่อมโยงอยู่กับบารมีของครูสักยันต์ ผู้ที่สักยันต์จึงมักหาโอกาสเข้าร่วมพิธีไหว้ครูในสำนักอาจารย์ที่ตนเคารพนับถือ ทั้งเพื่อแสดงความเคารพต่อครู และเพื่อเสริมพลัง ศักดิ์สิทธิ์ของยันต์ ในชุมชนคนสักยันต์ออนไลน์จึงมักปรากฏเรื่องราวการจัดพิธีไหว้ครู พิธีครอบครูในสำนัก สักยันต์ต่าง ๆ อยู่เสมอ โดยที่เรื่องราวที่ปรากฏมีทั้งข่าวสารเกี่ยวกับการไหว้ครู คลิปพิธีไหว้ครูที่จัดขึ้นในสำนัก ต่าง ๆ ภาพและเรื่องราวที่สมาชิกที่ได้เข้าร่วมพิธีไหว้ครูนำมาแบ่งปันในชุมชนคนสักยันต์

ภาพที่ 11 ภาพพิธีไหว้ครูสักยันต์ เผยแพร่ในเพจคนรักสักยันต์

ความเชื่อที่กล่าวถึงในหัวข้อนี้ มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ผู้ที่สักยันต์ต้องนับถือ เคารพครูอาจารย์ ต้องฝากตัวเป็นศิษย์และเข้าร่วมพิธีไหว้ครูตามโอกาสอันควร เมื่อสักยันต์มาแล้ว ผู้สักยันต์จะต้องประพฤติตน ให้อยู่ในทำนองคลองธรรม และยึดถือข้อห้ามต่าง ๆ เมื่อประพฤติปฏิบัติทั้งสองส่วนแรกนี้ได้แล้ว เชื่อว่ายันต์ที่ สักมาก็จะมีอานุภาพในการคุ้มครอง ปกป้อง หรือมีอานุภาพตามที่ปรารถนา

องค์ประกอบของชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์

ชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์เป็นพื้นที่สำหรับผู้ที่มีความเชื่อ มีความชื่นชอบในเรื่องเดียวกันได้เข้ามาพูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้กัน ในที่นี้คือ “การสักยันต์” ที่เป็นความสนใจร่วมกัน ในหัวข้อนี้จะนำเสนอองค์ประกอบของชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์ ดังนี้

1. ผู้ดูแลกลุ่ม

ผู้ดูแลกลุ่มคือ ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นแอดมิน (Administrator) หมายถึง ผู้ดูแลระบบ ซึ่งแต่ละกลุ่ม/เพจจะมีผู้ดูแลประมาณ 2-3 คน หน้าที่ของผู้ดูแลกลุ่มคือ ควบคุม ดูแลให้สมาชิกในกลุ่มอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และคอยให้คำแนะนำเมื่อสมาชิกภายในกลุ่มเกิดข้อสงสัยหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่ม รวมถึงจัดการให้กลุ่มอยู่ในขอบเขตและกฎเกณฑ์ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ทั้งนี้ ผู้ดูแลกลุ่มสามารถลบโพสต์ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกลุ่ม รวมถึงตักเตือนสมาชิกที่กระทำความผิด หรือบางครั้งผู้ดูแลกลุ่มอาจโพสต์ชี้แจงเรื่องราวต่าง ๆ ในบางโอกาส ทั้งนี้ผู้ดูแลกลุ่มส่วนใหญ่เป็นอาจารย์สักยันต์

2. สมาชิกในกลุ่ม

สมาชิกในกลุ่มอาจจำแนกกว้าง ๆ ได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกคืออาจารย์หรือกูรูด้านการสักยันต์ กลุ่มที่สองคือ ผู้ที่ชื่นชอบการสักยันต์ ทั้งนี้จากการสังเกตพบว่า สมาชิกกลุ่มแรกจะโพสต์เนื้อหาในกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ ส่วนหนึ่งก็เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์สำนักสักยันต์นั้น ๆ ให้แก่ผู้ที่สนใจ ส่วนสมาชิกกลุ่มหลังคือผู้ที่ชื่นชอบการสักยันต์นั้นมีมากกว่า การโพสต์มักเป็นไปในลักษณะการสอบถาม การแบ่งปันหรือไขว่หลายสัก ผู้ที่ชื่นชอบการสักยันต์ประกอบด้วยบุคคลหลากหลายช่วงอายุ นอกจากผู้ชายแล้ว สมาชิกที่เป็นผู้หญิงด้วย

3. กฎ กติกา มารยาทในชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์

แม้สมาชิกจะมีความชื่นชอบการสักยันต์ร่วมกัน แต่แต่ละคนนั้นก็แตกต่างกัน ชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์จึงต้องกำหนดกฎระเบียบเพื่อควบคุมให้สมาชิกอยู่ร่วมกันได้อย่างเป็นระเบียบ ในที่นี้จะขอยก “กฎของกลุ่มคนรักการสักยันต์” เป็นตัวอย่าง กลุ่มดังกล่าวมีสมาชิกประมาณ 120,000 คน มีแอดมิน 2 คน ซึ่งกฎ กติกา มารยาทในกลุ่ม ได้แก่ 1) เป็นมิตรและสุภาพ คือให้เกียรติกัน โต้แย้งกันด้วยเหตุผล 2) อย่านำไปรโมทสินค้าหรือสแปม โดยเฉพาะเว็บพนัน ขายของ สแปมและลิงก์ที่ไม่เกี่ยวข้อง 3) อย่านำคำพูดที่แสดงความเกลียดชังหรือกลั่นแกล้ง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา วัฒนธรรม รสนิยมทางเพศ เพศ หรือตัวตน 4) ไม่โพสต์สิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับลายสักยันต์ รวมถึงการสักเครื่อง เทพทู ทั้งนี้เพราะทางกลุ่มขออนุรักษ์งานสักมือแบบยันต์ นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดอื่น ๆ เช่น ห้ามโพสต์เรื่องอภินิหารจนเกินจริง ห้ามทำคลิปสักยันต์แล้วลงเพลงประกอบเพราะถือว่าเป็นการไม่ให้เกียรติครูอาจารย์ และโพสต์วันละหลายโพสต์เกินไป เป็นต้น

ปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์

ปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนรักยันต์ในโลกออนไลน์ พบ 5 แบบ รายละเอียดดังนี้

1. อาจารย์-ลูกศิษย์

ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้ ผู้โพสต์มักจะเป็นอาจารย์สักยันต์ หรือตัวแทนของสำนักสักยันต์ที่โพสต์สื่อสารเรื่องราวต่าง ๆ กับบรรดาลูกศิษย์หรือผู้ที่สนใจการสักยันต์ เช่น แจ้งข่าวการไหว้ครูของสำนัก แจ้งข่าวการลงสักของอาจารย์ การปฏิบัติตนเมื่อจะไปสัก ความรู้เกี่ยวกับการสัก รวมไปถึงการเผยแพร่ผลงานการสักและภาพของลูกศิษย์ที่มาสักยันต์กับอาจารย์ ตัวอย่างเช่น เนื้อหาในเพจของ อาจารย์เจ สักยันต์ - Ajarn Jay เป็นต้น สมาชิกที่เป็นลูกศิษย์บางคนเคยได้ไปสักมาแล้วกับอาจารย์เจ และใช้ช่องทางออนไลน์เพื่อ

ติดตามข้อมูลต่าง ๆ จากอาจารย์ อีกส่วนหนึ่ง เป็นผู้ที่สนใจสักยันต์ ใช้ช่องทางดังกล่าวเพื่อหาศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการสักยันต์

ภาพที่ 11 อาจารย์เจ สักยันต์เผยแพร่คลิปประวัติการสักยันต์เพื่อให้ความรู้แก่ลูกศิษย์และผู้สนใจ

2. ผู้ขาย-ผู้ซื้อ

ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้ เกิดขึ้นจากที่กลุ่มสมาชิกที่รวมตัวกันนี้เป็นผู้มีความสนใจในการสักยันต์ร่วมกัน พื้นที่แห่งนี้จึงเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนซื้อขายวัตถุดิบต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการสักยันต์ เช่น วัตถุดิบต่าง ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการสักยันต์ เช่น สไปพาดบ่าลงลายยันต์ ลูกอมผงถอน เหยี่ยว ตะกรุด และปลัดขิมมหาเสน่ห์ เป็นต้น วัตถุดิบเหล่านี้ บางครั้งจะมีการบอกขั้นตอนการสร้าง มวลสาร การปลุกเสก และอานุภาพ ด้วย เช่น “ปลัดขิมมหาเสน่ห์ สร้างจากไม้กำแพงเจ็ดชั้น อดด้วยขันโรงใต้ดิน รากรักซ้อน ผงมหาเสน่ห์ ผังแก้วโป่งข่าม แล้วลงอักขรยันต์ ช่วยในด้านเมตตามหานิยม คำขาย เรียกทรัพย์ แคล้วคลาดปลอดภัย ป้องกันคุณไสยและภูติผีทั้งปวง” เป็นต้น นอกจากนี้จากวัตถุดิบแล้ว ในช่องทางนี้ ยังเป็นพื้นที่ในการซื้อ-ขายสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสักยันต์ เช่น หนังสือ/ตำราสักยันต์ เข็มสักยันต์ เป็นต้น

3. ผู้ให้คำปรึกษา - ผู้ปรึกษา

ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้ปรากฏค่อนข้างมาก เนื่องด้วยในชุมชนคนสักยันต์ออนไลน์ประกอบไปด้วยสมาชิกที่หลากหลาย ตั้งแต่ผู้ที่เพิ่งเริ่มสนใจการสัก ผู้ที่มีลายสักบ้างแล้ว ผู้ที่มีความรู้ด้านการสักยันต์ ไปจนถึงครูอาจารย์สักยันต์ พื้นที่นี้จึงเป็นพื้นที่ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลต่าง ๆ เกี่ยวกับการสักยันต์ เช่น ผู้มาใหม่คนหนึ่งถามว่าตนเองประกอบอาชีพค้าขาย ควรสักอะไรจึงจะเสริมให้ค้าขายคล่อง สมาชิกอีกคนหนึ่งโชว์รูปรอยสักบนแผ่นหลังของตนเอง แล้วถามว่า ที่ว่างควรลงยันต์อะไรเพิ่มอีก นอกจากนี้ ยังมีโพสต์ที่สอบถามเกี่ยวกับองค์ความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการสักยันต์ รวมถึงการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับอาจารย์ สำนักสักยันต์ต่าง ๆ ด้วย ซึ่งคำถามต่าง ๆ ที่มีผู้ถามไว้ก็จะมีผู้รู้เข้ามาตอบ แสดงความคิดเห็นด้วยความเต็มใจ นับได้ว่า พื้นที่ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์เป็นพื้นที่แห่งการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เปิดกว้าง เป็นสาธารณะ และให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เป็นพลวัตและเป็นปัจจุบัน

4. ผู้เล่า-ผู้ฟัง

ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้ อาจเป็นไปได้ในลักษณะที่สมาชิกที่ได้สักรับมาต้องการเล่า “เรื่องเล่า” ของตนเองสู่เพื่อนสมาชิก เช่น เรื่องเล่าโดนคุณไสยแต่ได้แรงครูบาอาจารย์ที่สักไว้ป้องกันรักษา เรื่องเล่าเกิดอุบัติเหตุแรงแต่รอดมาได้เชื่อว่าเป็นอานุภาพของการสักยันต์ เรื่องเล่าโดนลอบยิงแต่ไม่เข้า เชื่อว่าเป็นเพราะบารมีครูสักยันต์ เป็นต้น ซึ่งเรื่องเล่าแต่ละเรื่องก็จะมีผู้ฟัง (ผู้อ่าน) เข้ามาแสดงความรู้สึก ความคิดเห็นโต้ตอบไว้ นอกจากนี้ ยังมีเรื่องเล่าเกี่ยวกับอาจารย์สักยันต์ที่เป็นต้นตำรับ ทั้งที่เป็นพระและฆราวาส ทั้งเล่าประวัติ เล่าเรื่องราวเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์อิทธิฤทธิ์ เรื่องเล่าในลักษณะนี้ก็มีคนสนใจเป็นจำนวนมาก ในภาพรวม ผู้วิจัยเห็นว่า พื้นที่ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์เป็นพื้นที่ที่ให้ผู้รักการสักยันต์ได้พูดคุย แลกเปลี่ยนถึงเรื่องราว ความคิด ความเป็นไป ความสนใจ ฯลฯ การเล่าเรื่องสักยันต์ในพื้นที่ปกติในชีวิตจริง อาจมีผู้ที่ไม่เข้าใจ ไม่เห็นด้วย หรือต่อต้าน แต่ในพื้นที่นี้ ผู้คนเหล่านี้สามารถเล่าเรื่องได้อย่างอิสระภายในกรอบของชุมชนออนไลน์ที่ตั้งไว้อย่างหลวม ๆ

5. มิตรผู้ซึ่งปรารถนาดีต่อกัน

ปฏิสัมพันธ์ในลักษณะนี้ เป็นการแสดงถึงไมตรีจิต ความปรารถนาดี ความห่วงใยที่ คนรัก การสักยันต์ซึ่งนับถือครูคือ “พ่อแก่” เหมือนกันจะได้ทักทาย ส่งไมตรีถึงกัน เนื้อหาโพสต์ในลักษณะนี้ อาจเป็นการโชว์รอยสักพร้อมขออานุภาพครูให้ปกป้องรักษาเพื่อสมาชิก หรือ การกล่าวคำคม คติธรรม คติสอนใจ บางอย่างให้ผู้สักยันต์ฟังยึดถือ ประพฤติ ปฏิบัติ หรือ สมาชิกได้ไปร่วมพิธีไหว้ครูสักยันต์มา แล้วขอแผ่อานุภาพ แห่งบุญและการกระทำนั้นไปถึงเพื่อนสมาชิก ตัวอย่างข้อความโพสต์แสดงไมตรีจิต เช่น “วันนี้วันพระ ขอให้ทำจิตใจเป็นกุศล รักษาใจให้มีเมตตา รักษาวาจาให้สะอาด ขอให้บารมีครูอาจารย์คุ้มครองปกป้องรักษาให้มีแต่ความสุขความเจริญ” เป็นต้น

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ปัจจุบันโลกออนไลน์มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมร้อยผู้คนที่มีความชื่นชอบหรือสนใจในสิ่งเดียวกันเข้าไว้ด้วยกัน กรณีศึกษาเรื่อง “เนื้อหา ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์” ได้สะท้อนให้เห็นว่า กลุ่มผู้ที่รักการสักยันต์ได้ใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ต คือเพจเฟซบุ๊กเป็นช่องทางที่สำคัญหนึ่งในการรวมกลุ่ม ติดต่อสื่อสาร และแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่ง “โลกเสมือน” นี้ทำให้ผู้คนที่อยู่ต่างที่ต่างทางแต่ชื่นชอบในสิ่งเดียวกันได้มาพบกัน ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่า โลกออนไลน์หรือวัฒนธรรมประชาานิยม มีบทบาทสำคัญหนึ่งในการสืบทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการสักยันต์ ดังปรากฏให้เห็นจากสาระของเนื้อหาและความเชื่อที่ชุมชนคนสักยันต์ติดต่อสื่อสารกัน เช่น ลายสักและความหมาย การประพฤติกรรมของผู้สักยันต์ อานุภาพของการสักยันต์ เป็นต้น นอกจากนี้ พื้นที่นี้ ยังเป็นพื้นที่ให้กลุ่มผู้รักการสักยันต์ได้แสดงอัตลักษณ์ของตนเอง สามารถโชว์รอยสัก ขอคำแนะนำการสัก รวมไปถึงได้เพื่อน มิตรภาพ ซึ่งเกิดจากการที่ชอบและเชื่อในสิ่งเดียวกัน น่าสนใจว่า ในบริบทจริง ผู้คนส่วนหนึ่งยังมีภาพลบบเกี่ยวกับบุคคลที่สักยันต์เช่นมองว่า คนสักยันต์เป็นคนคึก นักเลง ฯลฯ แต่ในพื้นที่ของคนที่สักยันต์ในโลกออนไลน์ ผู้คนเหล่านี้กลับเสนอตัวตนว่าเป็นบุคคลที่เคารพเชื่อฟังครูบาอาจารย์ และมีคุณธรรม พื้นที่นี้จึงทำหน้าที่นำเสนอตัวตน หรืออัตลักษณ์ของคนสักยันต์ ทั้งเพื่อนันย้าอุดมการณ์ร่วม และตอบโต้วาทกรรมความเป็นอื่นจากผู้คนทั่วไปในสังคม เมื่อพิจารณากรอบแนวคิดวัฒนธรรมประชาานิยม พบว่า อิทธิพลของวัฒนธรรมประชาานิยม โดยเฉพาะสื่อใหม่ คือ อินเทอร์เน็ต มีบทบาทสำคัญในสืบทอดและถ่ายทอดวัฒนธรรมการสักยันต์สื่ออินเทอร์เน็ตเป็นทั้งพื้นที่เชื่อมร้อยกลุ่มคนรักการสักยันต์ เป็นพื้นที่ในการผลิตซ้ำรากความเชื่อเกี่ยวกับการสักยันต์ เป็นพื้นที่ในการเป็นคลังข้อมูลเกี่ยวกับ

การสักยันต์ในโลกสมัยใหม่ และเป็นพื้นที่ที่มีบทบาททำให้การสักยันต์แพร่กระจายไปสู่กลุ่มคนสมัยใหม่ สอดคล้องกับแนวคิดวัฒนธรรมประชานิยมที่เสนอว่า วัฒนธรรมประชานิยมวัฒนธรรมประชานิยมเป็นพื้นที่ แสดงตัวตนและอัตลักษณ์มวลชน เป็นสิ่งสะท้อนตัวตนและวิถีชีวิตยุคใหม่ และเป็นพื้นที่ของการสร้าง สื่อ และ ถ่ายทอดวัฒนธรรม

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “เนื้อหา ความเชื่อ และปฏิสัมพันธ์ของชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์” สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรณนิภา ชวนชม (2553) ที่พบว่า การสักยันต์ในบริบทปัจจุบัน ส่วนหนึ่งเป็นไป เพื่อตอบสนองความต้องการทางโลกที่สัมพันธ์กับทุนนิยมสมัยใหม่ การสักยันต์มีบทบาทช่วยให้บุคคลคลาย ความวิตกกังวลต่อการดำเนินชีวิตและช่วยให้มีที่ยึดเหนี่ยวทางใจ ทั้งนี้ผู้วิจัยเห็นว่าประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่อง ธรรมชาติของวัฒนธรรมจะต้องปรับตัวเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ยังคงสามารถตอบสนองต่อผู้คนในปัจจุบันได้ ประเด็นที่น่าสนใจยิ่ง คือ ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์ที่เป็นกรณีศึกษา นี้ พยายามดำรงรักษาวัฒนธรรม การสักยันต์ตามขนบเดิมของไทยให้คงอยู่ เช่น การให้ความสำคัญกับการนับถือเชื่อฟังครูอาจารย์ การปฏิบัติ ตนตามข้อห้ามต่าง ๆ ของผู้สักยันต์ การไม่สนับสนุนการลบ การแก้ลายสักยันต์เพราะเป็นการลบหลู่ครู อาจารย์ รวมถึงการไม่ยอมรับการสักแบบแทททู (Tattoo) หรือการสักด้วยเครื่อง ให้เป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ออนไลน์นี้ ที่จริงวัฒนธรรมการสักของไทยนั้นมีพลวัตสูงมาก งานของ กฤษฎา พรหมเวศ และปรัชญา ชุ่มนา เสียว (2567) นำเสนอการสักยันต์ในฐานะทุนวัฒนธรรมเพื่อการส่งออก ดังปรากฏว่ามีนักท่องเที่ยว นักแสดง นักกีฬาชื่อดังชาวต่างชาติจำนวนมากนิยมมาสักยันต์ที่ไทย แม้ประเด็นเช่นนี้จะไม่ได้รับการกล่าวถึงนักในชุมชน คนสักยันต์ในโลกออนไลน์ที่เป็นกรณีศึกษา แต่จากการเก็บข้อมูลพบเรื่องเล่าชาวต่างชาติจำนวนหนึ่งที่มาสัก ยันต์กับเหล่าอาจารย์สักยันต์ในชุมชนสักยันต์ออนไลน์นี้ เป็นไปได้ว่า ชาวต่างชาติเหล่านั้นยอมรับธรรมเนียม การสักยันต์ของไทย (เช่น ต้องนำดอกไม้ ธูปเทียน บูหรีมาไหว้ฝากตัวกับครู ฯลฯ) ประเด็นนี้น่าสนใจยิ่ง เพราะ ธรรมเนียมที่เข้มแข็งทำให้การสักยันต์มีความหมาย อีกนัยหนึ่งนี้อาจเป็นซอฟต์แวร์ที่แท้จริงของไทย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ชุมชนคนสักยันต์ในโลกออนไลน์เป็นตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงบทบาทและความสามารถของสื่อ อินเทอร์เน็ตในการสืบทอดและรักษาวัฒนธรรม ภาครัฐและผู้ที่เกี่ยวข้องควรใช้รูปแบบดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ เพื่อสืบทอดและสร้างสรรค์วัฒนธรรมด้านอื่น ๆ นอกจากนี้ การสักยันต์แบบดั้งเดิมในวิถีไทยก็เป็นทุน ทางวัฒนธรรมที่น่าสนใจและขายได้ ควรที่ภาครัฐจะได้ส่งเสริม พัฒนา รวมถึงจัดทำสื่อออนไลน์เป็น ภาษาต่างประเทศเพื่อถ่ายทอดวัฒนธรรมการสักยันต์ของไทยสู่ชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาการสักยันต์ให้เป็น ซอฟต์แวร์หนึ่งของไทย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเพจการสักยันต์ที่ประยุกต์การสักยันต์แบบดั้งเดิมของไทยเข้ากับการสักเพื่อศิลปะ ที่แพร่กระจายเข้าสู่ประเทศไทยในบริบทโลกาภิวัตน์เพื่อวิเคราะห์ลักษณะการผสมผสานวัฒนธรรม

บรรณานุกรม

กฤษฎา พรหมเวศ และปรัชญา ชุ่มนาเสียว. (2567). การสักยันต์ในฐานะซอฟต์แวร์ของไทย. วารสาร รามคำแหง ฉบับมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 43 (1), 175-194.

- ไทยพีบีเอส. (2566). [ออนไลน์]. ไทยสร้างไทย เล็งดันอุตสาหกรรมการสัก หวังสร้างรายได้เข้าประเทศ. [สืบค้น 27 กรกฎาคม 2567]. จาก <https://www.thaipbs.or.th/news/content/326078>.
- ผิวผ่อง กัณฑ์พิทักษ์. (2535). การสักลายอีสาน: ศึกษาเฉพาะกรณีบ้านศรีสุข ตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- พัฒนา กิติอาษา. (2546). คนพันธ์ป๊อป: ตัวตนคนไทยในวัฒนธรรมประชานิยม. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน).
- พูนทรัพย์ โพธิ์พันธุ์. (2549). การศึกษาเรื่องการสักของคนไทยสมัยอยุธยาถึงสมัยรัชกาลที่ 5 (พ.ศ. 1893 - 2453). วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วรรณนิภา ชวนชม. (2553). ความเชื่อเรื่องการสักยันต์ห้าแฉกหนวดวง: ศึกษากรณีสำนักสักยันต์อาจารย์หนู กันภัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุธิดา แซ่อึ้ง. (2558). การสื่อสารความหมายผ่านรอยสักของวัยรุ่นไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- อภิวัฒน์ สุธรรมดี. (2563). ภาษาและวรรณกรรมในวัฒนธรรมประชานิยม. สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- Liu Qin. (2565). รูปแบบและความเชื่อการสักยันต์ไทยของกลุ่มชาวจีนในประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาชนจีน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.